

CLXXX

Juris Olandemburgensis

cordia facta et ordinata fuerit, extra iudicium, hoc facilius potest, p
testari seu probare vir cum sex testibus solus septimus: qui inter-
fuerunt et viderunt concordiam esse factam.

**De violatione concordie, et non imple-
tione satisfactionis.**

v Si autem concordia et fremitus diutinus coram iudicio co-
firmati fuerint, et si ipsam violat aduersa pars, et vincetur,
ut ius dictauerit cum iudice et Scabiniis, pro vulnere manu: et
pro homicidio collum. **T**Si autem contigerit, quod alter eam infre-
serit, hunc emendare cum recompensa oportet, pro vulnere nouem
talenta, pro homicidio decem et octo talenta, nisi se possit excusare,
sunt iuris edictum.

**De tribus exceptionibus quibus pr
eximit filium criminaliter inculpatum**

e **T**vir quis filium suum ter potest eximere: quem habet in
potestate coram iudicio, pro quolibet criminis capitali, tacto
sacramento met septimus sicut ius municipale. **T**Si autem
pater cum filio simul in eodem criminis coram iudicio inculpati fue-
rint: extunc pater filium eximere non potest, nisi prius ab eodem
crimine se expurgabit.

De famulo mercedem suam repetete a domino

f **A**mulus potest mercedem suam, quam promeruit: quinque so-
lidis probare: tacto sacramento mettertius ita tamen: si do-
minus voluerit consentire. **S**i autem dominus vellet probare tacto
sacramento mettertius: quod sibi soluit, tunc proprius est euadere: **F**amulus
obtinere. **T**Si autem famulus suam mercedem super summum
dominum obtinuerit coram iudicio: per eo dominus nullam penam iu-
dicii demeretur. **S**ed famulo eandem mercedem: eadem die soluere te-
netur indilate.

De aliquo pro vino, et alio potu inculpato

f **I**alter alterum per vino vel alio potu inculpare voluerit: euadet
ut per alio arbitrii quod nullum dominum ostendit poterit aut protestari

De dato dono viro vel mulieri coram iudicio bannito

d **O**nus quod viro: vel femine coram iudicio bannito datum
fuerit: in eo mulier cum sua parte siue dono, per suo arbitrio facere
potest absque omni contradictione, quodcumque ei placet. **B**anum potest facere

Liber Primus

vir cum parte sui doni quicquid deliberauit. velut et mulier.
Si moritur femina abs qz herede. ita q nullum heredē a marito
suo pcepit. ipa hēdat sua successoria seu sua. prospera fortuna acq̄sita
sup suuz. p̄imum nālem successore: siue sit mascul⁹ siue femina: q
sibi sit pari ditionis. Idē faciet vir illi: q sibi paris fuerit ditionis
In sup oē aux⁹ et argētum nō formatum: et oīs siligo: et carnes
cum cereuisia: et vino: et panis: q v̄l qd aut qntum post tricesimuz
pm̄asit: v̄l pm̄aser unt. totum cedit heredib⁹ viri: et nō mulier. exce
ptis pulmetarijs. de qb⁹ ml̄ recipit mediā ptē: t heredes viri reli
quā mediā tollnt ptē. **Que: t qlia ad hereditatē ptinēt**

Sta sunt q ad hereditatē spectat. om̄e aux⁹ et argētum non
formatum: oī a vasa argētea: et tela: q nō incisa: aut formatā
fuerit aut muliebria vestimenta. et Sartagines: q a loco nō
mouētur: et vasa distillatoria. et om̄ia caldaria. excepto cal
dari magno: q liquefit cera. qd spectat ad suppellecile. **Om̄e**
pprium. qd locādo possēsum ē: et omnia arma: et oēs gladij: t eti
oēs olle eree et mōsee. et cinguli bracales: et auili viri. hec pdicta
spectat ad hēditatē. Itē mēse et lauatoria. oēs ciste cū planis coopi
mētis: et sedilia spectat ad hereditatē. Itē pelues cupree: t ciste fa
rine. et ciste ānonaz. porci: q̄ i curijs siue in domib⁹ nutriuntur etiā
spectat ad hereditatē. Itē oēs porci impinguati spectat ad pulmē
taria vbi pulmetaria dantur. et om̄is expēsa domestica: q̄ in ptate
viri ē tpe morti. et oēs vacue cuppe. puluinaria r̄cipit mariti uxor
t n̄ sua cognata. prima. **De p̄ma q̄rela duoz. tēdētiū**

Vñ alter⁹ vitā suā defendēdo sup viā publicā. q
v ille ipm p̄cutit aut vulnerat. et si clamore. p̄clamauerit: t in
uasor p̄paret violēter seu p̄terue. et q̄ritur iudici. et ille nō
pt: nec audet p̄ imbecillitate sui corporis tē p̄parere. Sz impostez
eodē die p̄pareat. et q̄ratur iudici et scabinis. Ostēdatq̄ sua vul
nera et p̄testatur. phos: q̄ suum clamorē audierit. q̄ initium tēn
tionis sui aduersarij fuerit: et nō suum: et q̄ ipse se defenderit. dfen
dēdo vitā suā. Itē acq̄rit q̄rimoniā p̄mā. b̄ si p̄noctabit. b̄ fieri p̄t

De querela non alio idiomate deponenda

Q̄od si duo se vnlnerāt mutuo. iure municipalī q̄ abo. p̄cessē
runt ex stirpe Slauonica. et tñ Slaui nō sunt: p̄pareatq̄ vñ
t cōqratur i Slauonico idiomate. alter⁹ nō oportet sibi r̄ndē
si placet. nisi conqueratur in eo idiomate quod sibi innatum est per
ius municipale.